

KOMMUNUSAMANLEGGING: – Til frama fyri hvønn?

Lat tað verða sagt beinanvegin, at ein kommunusamanlegging hvørki vendir ella koppar búskaparligu gongdini í Føroyum nú, sum ein kann fáa fatan av, um ein er nóg góðtrúgvinn at taka flestu av teimum hundrað og tríogtjúgu (123) »serfrøðinga« frágreiðingunum, ið eru skrivaðar um Føroyar síðstu tíðina, í fullum álvara.

Hetta er í flestu førum prestigu kent skúla teoretiskt tvælt, sum bert stutt verður endurtikið sum eitt postulat, tá hesir »serfrøðingar« hava hoyrt onkran annan »serfrøðing« nevnt hetta í eini aðrari frágreiðing.

Tá hetta er sagt, skal eg kortini kvika mær at viðganga, at eg eri fyri eini kommunusamanlegging grundað á sjónarmið sum t.d. hesi:

1. Neyðugt er at á-sanna, at avskeplaða og avloðaða skipanin hvar kommunur ikki hava

fulla ábyrgd fyri nøkrum sum helst, men bert gjalda brotpartar av ymiskari stóð til næstan øll samfelagslig mál uttan at hava hvørki ávirkan, ábyrgd ella skyldur fyri hesum. At á-sanna, at hetta ábyrgdarloysi hevur kostað dyrt, nýstítt ikki at brúka tíð uppá.

2. At kommunurnar fáa ein blokk úr landskassanum at umsita við fullari fíggarligari ábyrgd. Hesin blokkur skal verða so stórur, at kommunurnar fáa nóg stórra ábyrgd og skyldur í samfelagsheildini.

3. Ásannan av at tá ábyrgd og skyldur saman verða flutt nærri borgarunum, verða pengaviðurskiptini umsitin við stórra ábyrgd, og aðrar avgerðir tiknar við stórra skili við atlit til umstøðurnar á staðnum.

4. Sannføringin um at samfelagið Føroyar gerst biligari og effektivari at

reka uppá sið, tá kommunurnar koma at kappast um lágt skattaprosent og góðar tænastur.

Tá hetta er sagt skal leggjast afturat, at eitt dyrkandi lið verður. Hetta eru málsviðgerðirnar av teimum økjum, kommunurnar fara at umsita.

At alt hetta eisini er treytað av at føroyingar grundleggjandi skulu broyta hugburð, til at síggja samfelagið sum eina heild og sleppa fják-uta útanum um at »einki verður í mínari bygd«, og einum millimetur eftirliti við grannabygdini. Júst

hesum, sum hevur verið við til at eyðrænt samfelagið inn at sálina. Hvør kennir ikki gjøgnumsurg-ada hugburðin um at »bert grannabygdin ikki fær tað«. Og so endaði tað sjálvsagt við, at báðar bygdirnar fingu virkið, skulan, vøllin, høllina, at-løgumøguleikarnar o.m.a.

Er yvirkapasiteturin á flakavirkjunum 70%, er hann ikki minni á skúlunum, hallunum, havnaløgnum, bátahyljunum, ellisheimunum, sjúkrahúsunum v.m., fyri stóran part grundað á lokal-patriotiskt trongskygni. Og tað gjalda vit eisini fyri í dag!!!

Hetta er nú farið, stóð-an er sum hon er og vit skulu víðari.

Trupulleikin er at tað fyri vanliga fólkid tykist vera eitt mynstur í argumentationini fyri samanleggingini hjá stóru og mest skuldarbundnu kommununum. Vanligi borgarin situr eftir við eini fatan av, at tað verða tær kommunurnar, ið hava víst størst málhald og skil, sum skulu gjalda fyri skuldarreyvurnar. Stutt sagt, neyðtøka av einari aðrari verð!!!

Ella meira beinrakið, ein samanlegging fyri kreditorarnar og ikki fyri kommunurnar, fólkid og landið. Og tað ber als ikki til.

Sum tilhangari av tank-anum um kommunusamanlegging, (enn er »tilboðið« um hvat kommunurnar skulu umsita ikki hongt í sýnis-

gluggarnar) kann ein ikki lata vera við at krampa tær vegna borgararnar í kommununum, sum ikki hava reyvina í vatnskorpuni, tá hugsað verður um skuld.

Skulu hesir borgarar ikki kenna seg eyðrænda og neyðtiknar, og sostatt ikki lyfta so mikið sum ein fingur fyri samanleggingini – tvørturímóti mugu greiðar linjur gerast fyri hvussu sera ymiska skuldin frá eini kommunu til aðra verður avgreidd – útjavnað, áðrenn øll lyfta í felag í »stóru« kommununi.

T.d. má minsta kravði hjá eini kommunu, sum er »væl fyri« vera, at hon verður útbýgd tekniskt á sama støði sum hinar, t.d. hvat vatni, vegum og kloakkum viðvíkur. Eisini skulu »væl fyri kommunurnar« hava tað skattaprosentið, tær nú hava, og síðan yvir eitt tíðarskeið uppá t.d. 7 ár nækast skattaprosentinum hjá »stóru kommununi«, troytað av, at »stóra kommunan« betalur niður av síni skuld í størst møgulegan mun, so vit ikki fáa eina umvegis reina kreditorloysn um t.d. 7 ár.

Tá hetta tíðarskeiðið er runnið, er samanleggingin liðug. Verða tilfelli fyri varni ikki tikið, kann staðfestast, at samanleggingin bert tænar lánsveitarunum!!!

Strendur 23.11.94
Jógvan Óli á
Friðriksmørk
bygdaráðslimur

Áhugin stórir fyri atlantiska útjaðaraøkinum

Veldug øki av jomfrúligum leiðum vestan fyri Hetland standa oljufeløgum í boði í 16. bretska olju- og gassútboðingumfarinum.

Birgir
Christiansen

ABERDEEN

Aberdeen 23. nov. 1994

Eisini kunnu stórir bitar í miðjum Norðsjógv eystan vert Aberdeen lutast út til oljufeløg. Ongi av oljufeløgnum, ið hava søkt um at fáa tillutad øki, eru nevnd við navn.

Av teimum 164 blokkunum, ið bretska stjórnin hevur at bjóða oljufeløgnum, eru fleiri enn 60 vestan fyri Hetland.

Væntast kann, at oljufeløg fara at seta í verk stórt virksemi á leiðunum vestan fyri Hetland næsta ár.

Aberdeenbláðið Press and Journal metir, at fleiri enn 10 leitingarfarar fara at seta kósina vestureftir næsta ár.

Áhugin fyri atlantiska útjaðaraøkinum er stórir, vegna lovandi námini framd eru, saman við at bretska stjórnin hevur givið BP loyvi at seta í verk framleiðslu úr Foinaven-økinum. Fyrsta stig í framleiðsluni væntast at geva 85.000 tunnur av olju ein dagin, og mongdirnar gerast stórra, tá næsta stig verður sett í verk.

Leiðirnar vestan fyri Skotland, Orkneyoyggjar og Hetland verða mettar at hava møgulegar goymslur uppá 3,5 milliardir tunnur. Kostnaðurin av at fáa oljuna í land kann koma upp í móti 100 milliardum krónum. Hetta sambært kanningini frá Smith Rea Energy Analysts, ið fyrr í vikuni var fyri skotum vegna bjartskygni.

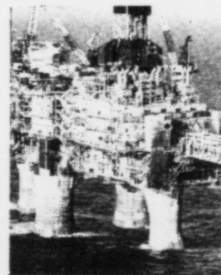
»Møguligt er, at tað á hesum leiðum koma fleiri tjó-

andi oljunám, sum kunnu mennast til eitt nýtt og áhugavert útjaðaraøki«, segði Charles Wardle, hjálparskrivari í orkumálum.

Tá hetta útboðingumfarið var almannakunningjört, segði harra Wardle, at oljufeløg noyðdu at vera kappingarfar, nýhugasandi og framhaldandi at minka um kostnaðin. Umsóknir til leiðir vestan fyri Hetland verða viðgjørðar skjótast gjørligt, so oljufeløgini kunnu fara undir at arbeiða longu næsta summer.

Shetland Oil Industries Group fagnaði boðunum frá stjórnini. »Vit fegnast um, at so nógvir av blokkunum eru vestan fyri Hetland og at stjórnin miðar ímóti at byrja kann við leitingum skjótast gjørligt«, segði Barry Stevens, stjóri í SOIG.

Ikki eru tað bert leiðirnar vestan fyri Hetland, ið

verða bjóðaðar út í hesum umfarinum. Blokkar í Ermasundi, Cardigan Bay, blokkar eystanvert í Írskahavinum og í Norðsjónum standa oljufeløgnum í boði.

Íalt fekk ídnaðarmálaráðið frá oljufeløgum uppskot um 329 blokkar til hetta umfarið, harav sum sagt 164 vóru bjóðaðar út. Innan 22. mars næsta ár skulu áhugað oljufeløg handa stjórnini síni tilboð.

CLUB 20

SUPER »DOUBLE UP«

Hvørt friggja- og leygarkvöld
kl. 22.00–01.00

KEYP EINA... OG FÁ TVÆR!!!

HETTA VIKUSKIFTIÐ:

**DJ – friggjakvöld & leygarkvöld
JÓNLEIF & SÁMAL
(»DMC Housebreakers«)**

Kostnaður: 30 kr. & 70 kr.